

3 nömrəli əlavə

Sosial sahəyə aid olan müəssisələrdə xidmət alan şəxslər üçün orta sutkalıq qida normaları

Cədvəl 1

Stasionar sosial xidmət göstərən müəssisələrdə bir yaşadək uşaqlar üçün sutkalıq qida normaları									
Sıra №-si	Qida məhsulları və yeməklər	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)						
			1 yaşadək (aylar üzrə)						
			0-3 ay	4 ay	5 ay	6 ay	7 ay	8 ay	9-12 ay
1.	Tam buğda unlu çörək	qr	-	-	-	-	-	5	10
2.	Ət püresi	qr	-	-	-	30	30	50	70
3.	Balıq püresi	qr	-	-	-	-	-	30	60
4.	Yumurta sarısı	ədəd	-	-	-	-	1/4	1/2	1/2
5.	Süd (yağlılığı 3.2% olan)	ml	-	100*	200*	200*	200*	200	200
6.	Turş süd məhsulları (qatıq, kefir, yoqurt)	qr, ml	-	-	-	-	-	200	200
7.	Qida formulu	qr (ml)	114 (800)	114 (800)	100 (700)	85 (600)	70 (500)	60 (400)	60 (400)
8.	Kəsmik (yağlılığı 5-9% olan)	qr	-	-	-	40	40	40	50
9.	Kərə yağı (yağlılığı ən azı 80% olan)	qr	-	-	4	4	4	5	6
10.	Bitki yağı	ml	-	-	3	3	5	5	6
11.	Suxarı, peçenyə**	qr	-	-	-	-	5	5	15
12.	Tərəvəz püresi	qr	-	100	150	150	170	180	200
13.	Meyvə püresi	qr	-	30	50	60	70	80	100
14.	Meyvə-tərəvəz şirəsi	ml	-	30	50	60	70	80	100
15.	Sıyıq	qr	-	30	40	40	40	50	50
16.	Qablaşdırılmış su***	ml	100	100	100	100	100	100	100

* Sıyıq hazırlanması üçün.

** Yalnız körpələr üçün nəzərdə tutulan suxarı və peçenyələrdən istifadəyə yol verilir.

*** Körpələr üçün suya tələbat bədən kütləsinin hər kiloqramına 100 ml olaraq hesablanmalıdır.

Cədvəl 2

Stasionar sosial xidmət göstərən müəssisələrdə 1-18 yaş uşaqlar üçün sutkalıq qida normaları

Sıra №-si	Qida məhsulları	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)				
			1-1,5 yaş	1,6-2 yaş	3-6 yaş	7-11 yaş	12-18 yaş
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Tam buğda unlu çörək	qr	60	70	90	200	250
2.	Çovdar çörəyi	qr	20	30	50	100	150
3.	Buğda unu	qr	16	16	25	40	42
4.	Nişasta	qr	-	2	2	3	3
5.	Makaron məmulatları	qr	10	12	15	20	25
6.	Yarmalar, paxlalar	qr	30	33	30	40	50
7.	Ət (sümüksüz)	qr	80	100	100	110	110
8.	Quş əti	qr	20	20	30	40	50
9.	Kolbasa məmulatları* (bişmiş)	qr	-	-	10	25	25
10.	Balıq (file)	qr	25	27	42	80	110
11.	Yumurta	ədəd	1/2	1	1	1	1
12.	Süd, turş süd məhsulları (qatıq, kefir)	qr, ml	600	600	550	500	500
13.	Pendir (ağ)	qr	5	10	10	12	12
14.	Xama (yağlılığı 15% olan)	qr	5	8	10	10	11
15.	Kəsmik (yağlılığı 5-9% olan)	qr	25	50	50	60	70
16.	Kərə yağı (yağlılığı ən azı 80% olan)	qr	25	30	35	45	51
17.	Bitki yağı	ml	5	7	10	15	19
18.	Şəkər**	qr	25	30	35	45	55
19.	Qənnadı məmulatları	qr	15	20	25	30	30
20.	Kartof	qr	150	180	240	300	400
21.	Təzə tərəvəz, o cümlədən göyerti, tomat püresi	qr	150	200	300	400***	475***
22.	Təbii tərəvəz konservləri	qr	-	-	20	30	40
23.	Təzə meyvə, giləmeyvə	qr	-	250	260	300	300
24.	Meyvə püresi	qr	250	-	-	-	-
25.	Meyvə qurusu	qr	10	15	15	15	20
26.	Meyvə-tərəvəz şirəsi	ml	150	150	200	200	200
27.	Çay (qara)	qr	-	-	0,5	1	1
28.	Kakao tozu	qr	-	-	0,5	2	2
29.	Duz	qr	1,5	3	5	5	5
30.	Maya	qr	0,3	0,3	0,4	0,6	0,6

1	2	3	4	5	6	7	8
31.	Ədviyyat	qr	-	1	1	2	2
32.	Bal	qr	-	-	-	20	25
33.	Qablaşdırılmış su	ml	1000	1000	1200	1400	1600

* 10 gündə bir dəfədən artıq olmayaraq (dövlət reabilitasiya müəssisələrində kolbasa məmulatlarının gündəlik qida rasionuna daxil edilməsi istisna edilir).

** Qeyd olunan miqdar gündəlik şəkər qəbulunun maksimum həddini müəyyən edir. Yeməklərin və içkilərin hazırlanması üçün şəkər istifadə edildiyi təqdirdə bu miqdar müvafiq olaraq azaldılmalıdır.

*** Ümumi tərəvəz miqdarının 10%-dən çox olmamaq şərti ilə sənaye istehsalı olan fermentləşdirilmiş və duza qoyulmuş tərəvəzlərdən istifadə oluna bilər.

Stasionar sosial xidmət göstərən müəssisələrdə 18 yaşdan yuxarı şəxslər üçün sutkalıq qida normaları			
Sıra №-si	Qida məhsulları	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)
1.	Tam buğda unlu çörək	qr	150
2.	Çovdar çörəyi	qr	150
3.	Buğda unu	qr	15
4.	Niştasta	qr	5
5.	Makaron məmulatları	qr	20
6.	Yarmalar, paxlalar	qr	80
7.	Ət (sümüksüz)	qr	90
8.	Quş əti	qr	60
9.	Kolbasa məmulatları* (bişmiş)	qr	12
10.	Balıq	qr	45
11.	Yumurta	ədəd	1
12.	Süd	ml	200
13.	Turş süd məhsulları (qatıq, kefir)	qr, ml	120
14.	Pendir (ağ)	qr	20
15.	Xama (yağlılığı 15% olan)	qr	20
16.	Kəsmik	qr	50
17.	Kərə yağı (yağlılığı ən azı 80% olan)	qr	40
18.	Bitki yağı	ml	20
19.	Şəkər, qənnadı məmulatları	qr	50
20.	Kartof	qr	200
21.	Təzə tərəvəz	qr	340
22.	Göyerti	qr	15
23.	Tomat pastası, tomat püresi	qr	3
24.	Duza qoyulmuş və fermentləşdirilmiş tərəvəzlər, təbii tərəvəz konservləri	qr	40
25.	Təzə meyvə, giləmeyvə	qr	300
26.	Meyvə qurusu	qr	20
27.	Meyvə-tərəvəz şirəsi	ml	200
28.	Çay (qara)	qr	2
29.	Kakao tozu, qəhvə	qr	1,4
30.	Duz	qr	5
31.	Maya	qr	0,25
32.	Ədviyyat	qr	1
33.	Qablaşdırılmış su	ml	2000

* 10 gündə bir dəfədən artıq olmayaraq (dövlət reabilitasiya müəssisələrində kolbasa məmulatlarının gündəlik qida rasionuna daxil edilməsi istisna edilir).

Yarımtasionar (günərzi) sosial xidmət göstərən müəssisələrdə 3-18 yaş uşaqlar üçün sutkalıq qida normaları

Sıra №-si	Qida məhsulları	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)		
			3-6 yaş	7-11 yaş	12-18 yaş
1.	Tam buğda unlu çörək	qr	80	150	200
2.	Çovdar çörəyi	qr	50	80	120
3.	Buğda unu	qr	29	15	20
4.	Nişasta	qr	3	3	4
5.	Makaron məmulatları	qr	12	15	20
6.	Yarmalar, paxlalar	qr	43	45	50
7.	Ət (sümüksüz)	qr	55	70	78
8.	Quş əti	qr	24	35	53
9.	Balıq (file)	qr	37	58	77
10.	Yumurta	ədəd	1	1	1
11.	Süd, turş süd məhsulları (qatıq, kefir)	qr, ml	450	450	530
12.	Pendir (ağ)	qr	6	10	15
13.	Xama (yağlılığı 15% olan)	qr	11	10	10
14.	Kəsmik (yağlılığı 5-9% olan)	qr	40	50	60
15.	Kərə yağı (yağlılığı ən azı 80% olan)	qr	21	30	35
16.	Bitki yağı	ml	10	15	18
17.	Şəkər*	qr	30	30	35
18.	Qənnadı məmulatları	qr	20	10	15
19.	Kartof	qr	140	187	187
20.	Təzə tərəvəz, o cümlədən göyerti, tomat püresi	qr	220	280**	320**
21.	Təzə meyvə, giləmeyvə	qr	100	185	185
22.	Meyvə qurusu	qr	11	15	20
23.	Meyvə-tərəvəz şirəsi	ml	150	200	200
24.	Çay (qara)	qr	0,5	1	1
25.	Kakao tozu	qr	0,5	1	1,2
26.	Duz	qr	3	5	5
27.	Maya	qr	0,5	0,2	0,3
28.	Ədviyyat	qr	-	2	2
29.	Qablaşdırılmış su	ml	600	700	800

* Qeyd olunan miqdar gündəlik şəkər qəbulunun maksimum həddini müəyyən edir. Yeməklərin və içkilərin hazırlanması üçün şəkər istifadə edildiyi təqdirdə bu miqdar müvafiq olaraq azaldılmalıdır.

** Ümumi tərəvəz miqdarının 10%-dən çox olmamaq şərtilə sənaye istehsalı olan fermentləşdirilmiş və duza qoyulmuş tərəvəzlərdən istifadə oluna bilər.

Yarımtasionar (günərzi) sosial xidmət göstərən müəssisələrdə 18 yaşdan yuxarı şəxslər üçün sutkalıq qida normaları

Sıra №-si	Qida məhsulları	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)
1.	Tam buğda unlu çörək	qr	90
2.	Çovdar çöreysi	qr	60
3.	Buğda unu	qr	6
4.	Niştasta	qr	2
5.	Makaron məmulatları	qr	15
6.	Yarmalar, paxlalar	qr	45
7.	Ət (sümüksüz)	qr	60
8.	Quş əti	qr	10
9.	Kolbasa məmulatları* (bişmiş)	qr	6
10.	Balıq	qr	32
11.	Yumurta	ədəd	1
12.	Süd	ml	100
13.	Turş süd məhsulları (qatıq, kefir)	qr, ml	60
14.	Pendir (ağ)	qr	10
15.	Xama (yağlılığı 15% olan)	qr	10
16.	Kəsmik	qr	15
17.	Kərə yağı (yağlılığı ən azı 80% olan)	qr	15
18.	Bitki yağı	ml	10
19.	Şəkər və qənnadı məmulatları	qr	20
20.	Kartof	qr	150
21.	Təzə tərəvəz	qr	200
22.	Göyerti	qr	10
23.	Tomat pastası, tomat püresi	qr	1
24.	Duza qoyulmuş və fermentləşdirilmiş tərəvəzlər, təbii tərəvəz konservləri	qr	20
25.	Təzə meyvə, giləmeyvə	qr	90
26.	Meyvə qurusu	qr	10
27.	Meyvə-tərəvəz şirəsi	ml	40
28.	Çay (qara)	qr	1
29.	Kakao tozu, qəhvə	qr	0,5
30.	Duz	qr	3
31.	Maya	qr	0,25
32.	Qablaşdırılmış su	ml	1000

*10 gündə bir dəfədən artıq olmayaraq (dövlət reabilitasiya müəssisələrində kolbasa məmulatlarının gündəlik qida rasionuna daxil edilməsi istisna edilir).

Qeydlər:

1. Bu əlavənin 1-ci cədvəlində qeyd olunan pürelər, sıyıq, suxarı və meyvə-tərəvəz şirəsi sənaye istehsalı olmalıdır.

2. Bələdiyyələr tərəfindən yaradılan ailə tipli kiçik qrup evlərində və uşaq evlərində qida normaları bu əlavənin 2-ci cədvəlində, Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyindəki körpələr və uşaq evlərində qida normaları bu əlavənin 1-ci və 2-ci cədvəllərində qeyd olunmuş normalara uyğun müəyyən edilir.

3. Dövlət reabilitasiya müəssisələrində qidalanma normaları bu əlavənin 2-ci və 3-cü cədvəllərində qeyd olunmuş Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin “DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzi” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində qida normaları bu əlavənin 4-cü və 5-ci cədvəllərində qeyd olunmuş müvafiq normalara uyğun müəyyən edilir.

4. “Fərdi Reabilitasiya Proqramının hazırlanması, təsdiq edilməsi və həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli 519 nömrəli Qərarına uyğun olaraq Fərdi Reabilitasiya Proqramı ilə müəyyən edilən və kənar şəxslərin daimi kömək və qayğısına ehtiyacı olan əliliyi olan şəxsləri reabilitasiya müəssisələrində müşayiət edən şəxslər (1 nəfərdən çox olmamaqla) üçün qida normaları bu əlavənin 3-cü cədvəli ilə müəyyən edilmiş normalara uyğun tətbiq edilməsi dövlət büdcəsi hesabına təmin edilir.

5. Bu əlavənin aid edildiyi müəssisələrdə qalma müddətindən asılı olaraq gün ərzində qida qəbulu sayının təmin edilməsi şərtilə qida qəbulu vaxtlarının həmin müəssisələrin iş rejiminə uyğun 6-cı cədvəldə nəzərdə tutulmuş qaydada tənzimlənməsi mümkündür.

Cədvəl 6

Müəssisələrdə qalma müddətindən asılı olaraq qida qəbulu			
Sıra №-si	Müəssisədə qalma müddəti	Qida qəbulu vaxtı	Qida qəbulu
1.	6-8,5 saat	10:30-11:00	qəlyanaltı
		12:00-13:00	nahar yeməyi
		15:30	günorta yeməyi
2.	9-10 saat	08:30-09:00	səhər yeməyi
		10:30-11:00	qəlyanaltı
		12:00-13:00	nahar yeməyi
		15:30	günorta yeməyi
3.	10,5-12 saat	08:30-09:00	səhər yeməyi
		10:30-11:00	qəlyanaltı
		12:00-13:00	nahar yeməyi
		15:30	günorta yeməyi
		18:00	şam yeməyi
4.	24 saat	08:30-09:00	səhər yeməyi
		10:30-11:00	qəlyanaltı
		12:00-13:00	nahar yeməyi
		15:30	günorta yeməyi
		18:00	şam yeməyi

		21:00	ikinci şam yeməyi
--	--	-------	-------------------

6. Bu əlavənin aid edildiyi müəssisələrdə hər hansı qida məhsulu mövcud olmadıqda, balanslaşdırılmış qidalanmanın təmin edilməsi məqsədilə həmin məhsulların tərkibi və qida dəyəri nəzərə alınmaqla 7-ci cədvəldə müəyyən edilmiş digər qida məhsulları ilə əvəz edilməsinə yol verilir.

Cədvəl 7

Qida dəyəri üzrə qida məhsullarının əvəzlənməsi						
Sıra №-si	Qida məhsulunun növü	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)	Əvəzləyici qida məhsulu	Ölçü vahidi	Miqdar (netto)
1.	Ət	qr	100	quş əti	qr	97
				balıq	qr	125
2.	Süd (yağlılığı 3,2% olan)	ml	100	süd (yağlılığı 2,5% olan)	ml	100
				kəsmik (yağlılığı 9% olan)	qr	17
3.	Balıq	qr	100	ət (sümüksüz)	qr	87
4.	Kartof	qr	100	kələm	qr	111
				gül kələm	qr	80
				yerkökü	qr	154
				çuğundur	qr	118
				paxlalar (lobya), o cümlədən konservləşdirilmiş	qr	33
				yaşıl noxud	qr	40
				konservləşdirilmiş yaşıl noxud	qr	64
qabaqca	qr	300				

7. Bu əlavənin aid edildiyi müəssisələrdə şəxslərin qidalanması zamanı aşağıdakı məhsullardan istifadə edilmir:

- termiki emala cəlb edilməmiş, içəli təmizlənməmiş ət, quş əti və balıq məhsulları (başı kəsilməmiş balıq), çiy hissə verilmiş gastronomiya tipli ət məhsulları (o cümlədən çiy hissə verilmiş kolbasa);
- sub məhsullar və sub məhsullardan hazırlanmış bütün növ qida məhsulları;
- vəhşi heyvanların əti, çöl quşlarının əti və yumurtası;
- qabığı çirkli və zədələnmiş yumurta;
- ev şəraitində hazırlanmış bütün növ qida məhsulları (bayram və ad günləri daxil olmaqla);
- pasterezə və ya sterilizə edilməmiş, bitki yağı əlavə edilməklə hazırlanmış süd və süd məhsulları (o cümlədən dondurma), habelə tərkibində etanolun miqdarı 0,5%-dən artıq olan turş süd məhsulları;
- yağlılığı 2,5%-dən az və 3,5%-dən çox olan südlü içkilər;
- palma, pambıq, raps (kanola) bitkilərindən əldə edilən yağlar;
- hidrogenləşdirilmiş yağlar və piylər, marqarinlər (çörək-bulka və qənnadı məmulatlarının bişirilməsində istifadə istisna olmaqla);
- fritür yağlarda qızardılmış qida məhsulları;

- sirkə, xardal, qıtıqotu, acı bibər, qırmızı, qara istiot (bu əlavənin 3-cü və 5-ci cədvəlləri istisna olmaqla);
 - acı souslar, ketçup, mayonez;
 - konsentrasiya və ekstraksiya edilmiş meyvə şirələri, kvas, qazlı içkilər, tonuslandırıcı içkilər (o cümlədən enerji içkiləri);
 - qəhvə (bu əlavənin 3-cü və 5-ci cədvəlləri istisna olmaqla);
 - göbələklər və onlardan hazırlanmış məhsullar (o cümlədən, kulinariya məhsulları);
 - ərik tumu ləpəsi, araxis;
 - kremli qənnadı məmulatları (şirniyyatlar və tortlar);
 - karamel, o cümlədən şüşə karamel (bu əlavənin 3-cü və 5-ci cədvəlləri istisna olmaqla);
 - qayğanaq (omlet istisna olmaqla) (bu əlavənin 3-cü və 5-ci cədvəlləri istisna olmaqla);
 - quru qida konsentratlarından hazırlanmış qidalar, o cümlədən quru süd və tez hazırlanan qidalar;
 - çipslər və oxşar məzələr;
 - saqqız;
 - birdəfəlik istifadə üçün nəzərdə tutulan çaylar.
-